

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 101

Maribor, petek, 2. septembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Veja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Po poti Nungesserja in Colija

Davi sta odletela Francoza Givon in Corbu iz Pariza v New York — O angleških letalcih Hamiltonu in Minchinu nobenega sledu

PARIZ, 2. septembra. Davi ob 6.25 sta se francoska letalca Givon in Corbu dvignila na vzletišču Le Bourget na polet v Newyork. Letalo »Modra ptica« je 26 m dolgo, 5 m visoko in 18 metrov široko. Ima 2 motorja po 500 konjskih sil, 10.000 l bencina in olja s konjskih sil, več plavalnih pasov in gumijast seboj, več plavalnih pasov in gumijast seboj, več plavalnih pasov in gumijast seboj. Letalo tehta 14.000 kg in se more vzdržati v zraku 55—60 ur. Givon in Corbu sta takoj odplula v smeri proti Novi Fundlandiji in Newyorku.

Odkar so videli angleška letalca Hamiltona in Minchina na zapadni obali Irske, ni o njih nobene vesti. Zadnje poročilo, katero je odposlal neki parnik v sredo ob 11.30 ponoči, pravi, da stroj dobro funkcionira. Enokrovnik, s katerim sta se letalca dvignila na polet v Kanado, ima angleški stroj Bristol Jupiter s 450 konjskih sil.

Na Atlantskem morju je po poročilih iz Nove Fundlandije zopet oblačno in megleno vreme. Kanadsko ministrstvo za zrakoplovstvo je pozvalo vse brez-

zične postaje na obali Atlantskega morja, naj zasledujejo angleška prekooceanska letalca. Enaka navodila so dobili tudi na morju nahajajoči se parniki.

Na vzletišču v Otavi so izvršene vse priprave za pristanje letalcev, ki ju pričakujejo okoli devetih po srednjeevropskem času. Iz okolice Cap Racea poročajo o primeroma gostih meglah, enako tudi z drugih krajev vzhodne obale. V Otavi so postavljeni veliki reflektorji, v gotovih presledkih pa skušajo svetle rakete, ki naj bi služile avijatikoma za orientacijo. Waleski princ in njegov brat George, nameravata osebno pozdraviti britanska letalca, ako se jima polet posreči.

Angleško zunanje ministrstvo je izdalo samo komunikate, da sta letalca še nad morjem, vendar poročilo ne navaja zemljepisne širine.

LONDON, 2. septembra. Iz Otave poročajo, da so nad Sv. Malom v Quebecu včeraj ob 11.05 dopolne opazili neko letalo, za katero mislijo, da je »Saint Raphael«.

Cele pokrajine v Galiciji opustošene

Na stotine človeških žrtev — Škoda velikanska

Vzhodno Galicijo je zadela, kakor smo že včeraj poročali, težka vremenska katastrofa. Vse karpatske predele vzhodne Galicije je zalila voda, ki je radi stranskih nalivov prestopila bregove Dnjestra in številnih pritokov. Vsa pokrajina je pod vodo, ki neizprosno uničuje premoženje prebivalstva. Večina mostov je porušena in železniških prog razbitih, vsled česar je železniški promet popolnoma ukinjen, kar močno otežkoča reševalne akcije.

V kraju Marzinov pri Stryju je voda zahtevala številne človeške žrtve. Deroči valovi so zalili in razdejali 300 hiš, prebivalstvo pa je potonilo. V okolici Stanislavova in Kolomeje je utonilo 36 oseb, vendar je trenutno nemogoče ugotoviti število žrtev in strašno škodo, ki jo je povzročila katastrofalna poplava. Ko se je utrgal oblek, je divjala strašna nevihta, ki je v številnih krajih docela porušila selišča.

Najnovejša poročila opisujejo katastrofo nekoliko zmerneje. Poplava ni

zajela petrolejskih predelov v okolici Drohobyca. Nalivi so trajali vzdolž Karpatov in nakopičene vode so razdejale ceste, mostove in železnice, vendar bo železniški promet vzpostavljen že tekom dveh dni. V petrolejskem področju pa so poškodbe neznatne. Potrgana je električna napeljava in na nekaterih mestih plinovod. Obrati »Galicije« so ostali docela nepoškodovani.

VARŠAVA, 2. sept. Vode v Vzhodni Galiciji še vedno naraščajo. Mesta Stryj, Stanislavov, Nadvorna in Jurka so popolnoma pod vodo. V Stanislavovu je nad 200 ljudi utonilo. Posebno močno je prizadet Boryslav, kjer so petrolejski vrelci popolnoma uničeni. Vrh tega je tamkaj nad 9.000 ljudi brez strehe. Povodenj je porušila v Boryslavu in okolici 500 hiš. Ogrožena je že tudi Varšava. V Przemislu sta mestna bolnica in električna centrala pod vodo. Mesto je že 12 ur brez luči in pitne vode. Visla je dosegla danes pri Varšavi 4 metre nad normalo.

Brez pardona!

Le zaporna kazen more klerikalne klevetnike odvaditi laži

Klero-radikali se poslužujejo v sedanjem volilnem boju tako ogabnih sredstev, kakor nedvomno še nikdar poprej. Najbolj jim je priljubljena seveda laž in obrekovanje, v čemur so pravi mojstri. Seveda pa ima laž jako kratke noge in prepričani smo, da posledice takih umazanih volilnih manevrov ne morejo izostati. Tudi najbolj zagriženi pristaši SLS morajo uvideti, da stranka, ki se poslužuje tako podlih sredstev, ne more biti zastopnica slovenskih interesov.

Pogodba med dr. Pivkom in dr. Lipoldom.

Včerajšnji »Slovenec« pogreva zopet kleveto nekdanje »Naše Straže«, da sta dr. Pivko in dr. Lipold sklenila leta 1925. pogodbo, po kateri da se je dr. Pivko pod častno besedo besedo zavezal, da odloži svoj mandat v korist dr. Lipolda, ako mu ta izpolnjuje ravnateljsko mesto na ženskem učiteljski v Mariboru.

Radi te klevete sta gg. dr. Pivko in dr. Lipold takrat vložila proti odgovornemu uredniku »Naše Straže« tožbo. Pri razpravi pa je zastopnik obtoženca, dr. Al. Juvan, odvetnik v Mariboru, prosil tožitelja za odpustanje in je podpisal sledečo

I z j a v o :

»Naša Straža« je dne 15. VII. 1925 objavila članek, v katerem je trdila, da

sta dr. Lipold in nar. poslanec dr. Pivko sklenila pogodbo o prepustitvi državotvornega mandata proti odškodnini. Prepričani smo se, da smo bili v tej zadevi mistificirani, vsled česar vse trditve lojalno preključujemo in obžalujemo. — Dr. Juvan«.

Glede na to izjavo sta tožitelja kavalirsko odstopila od zahteve po kazni, Korošček organ »Naša Straža« pa je morala plačati vse stroške pravde in je to izjavo objavila dne 30. okt. 1925.

Sedaj pogreva to kleveto zopet »Slovenec«. Gg. dr. Pivko in dr. Lipold sta že vložila tožbo proti odgovornemu uredniku »Slovenca« in izjavljata, da nikakor nimata več namena, biti tako velikodušna, da bi se zadovoljila samo s kakim preklicom ali obžalovanjem.

Kaj je z Mestno hranilnico?

Današnji »Slovenec« je priobčil z bombastičnim naslovom vest, da je naše poročilo iz Zagreba, da je minister Spaho naročil velikemu županu, da se ima njegov odlok glede gerenta Mestne hranilnice in upostavitve stare uprave takoj izvesti, laž.

Izjavljamo, da je bilo naše poročilo povsem točno, verjamemo pa, da do 11. septembra — dneva volitev — tudi to ponovno naročilo ministra ne bo izvršeno. Imamo pač volitve in podobne razmere, kakor v Macedoniji.

Eksplozija na petrolejskem parniku

Ladja popolnoma razdejana — Kapitan in trije monarji utonili

Na vlačilcu »Naphta II«, ki je bil usidran v Lauterburgu na Reni s tovorom 900 ton surovega olja, se je včeraj pripetila težka eksplozija, ki je zahtevala štiri človeške žrtve.

Nesrečo je bržčas povzročil mornar na eni izmed v bližini usidranih ladij. Eksplozija je bila tako močna, da je bilo detonacijo slišati v oddaljenosti 20 km. Ostanke broda je strašen pritisk razmetal daleč po vsem pristanišču.

Na ladiji se je nahajala tudi kapetanova sestra, ki je z otrokom skočila v vodo, a jo je zalilo goreče olje. Z brega

so opazovalci videli, kako ji je brat, kapitan Swendk, ki je stal sredi plamenov, vngel rešilni pas, s pomočjo katerega je sebi in otroku rešila življenje. Kapitan je skušal uiti strašni usodi in je skočil v goreče valove Rena, med plavanjem pa je dobil tako težke poškodbe, da se ni mogel več oprijeti droga, ki so mu ga molili v vodo in je izgubil v valovih. Žrtve eksplozije so postali tudi trije mornarji, dočim so se trije pravčasno rešili.

Škoda se cení na poldrug milijon frankov.

Samomor v Mariboru

Včeraj smo zabeležili, da je trgovski potnik Jože Burdorfer, stanujoč na Aleksandrovi cesti 43, odposlal dvema tukajšnjima redakcijama dopise, v katerih javlja, da se poslavlja od svojcev. Poizvedovanja policije so ugotovila, da je kandidat smrti res odšel z doma, ne da bi komu zaupal kam odhaja. Vsa poizvedovanja tekom včerajšnjega dne so ostala brezuspešna, dočim se je nesrečnik, oče šestih otrok, že boril s smrtjo. V lastnem stanovanju se je zaprl v sobo, kjer je v dopoldanskih urah izpil steklenico veronala. Strup je takoj pričel delovati in ob 17. so ga našli otroci nezavestnega. Takoj je bil prepeljan z rešilnim vozom v bolnico, kjer pa ga niso mogli več rešiti. Z izpiranjem želodca so mu življenje sicer za nekoliko ur podaljšali, danes ob 9. dopolne, pa je končno podlegel smrtonosnim učinkom zavžitega strupa. Kaj je gnalo nesrečnika v smrt, se ni dalo ugotoviti. O sa memorih je vedno pripovedoval, vsikdar pa se je premislil. Mogoče ga je gnala v obup znatna izguba na denarju, ko je pred dnevi postal žrtev nekega sleparskega hazardista. —

Lindbergh dobil nad tisoč ženitnih ponudb

Milijon dolarjev za filmovanje njegove svatbe.

Lindberghov tajnik je objavil zanimivejšo ponudbo, ki jih je prejel svetovni letalski mojster po uspelem poletu v Evropo. Lindbergh je med drugim prejel ponudbo v znesku milijon dolarjev, ako bo dovolil, da se ceremonije v slučaju njegove poroke filmirajo. Izbira soproge za Lindbergha ne bo težka, kajti med 3 in pol milijoni pisem in 100.000 brzojav, ki jih je prejel, je več tisoč ženitnih ponudb. Ako se Lindbergh odloči za samotarsko življenje, pa ima tri vabila, namreč da z raketnim letalom poleti na luno.

Pošta, ki jo je prejel Lindbergh, je tako obsežna, da jo doslej še ni prejel noben posameznik na svetu. Razen 5000 pesmi je tajništvo prejelo 10.000 dolarjev v znakah za odgovore. 14.000 oseb mu je poslalo darila. Večino pisem so pisale dame in dekleta. Lindbergh je lastnoročno odgovoril na nekoliko tisoč pisem, ostalo pa je potovalo v knjižnico.

NAŠ PRVI OBROK ANGLIJI.

BEOGRAD, 2. septembra. Vlada je v smislu pred kratkim podpisanega dogovora glede odplačevanja našega vojnega dolga Angliji izplačala angleškemu zakladnemu uradu prvi obrok v znesku 180.000 funtov sterlingov.

Kitajski morski roparji plenijo.

»Times« poročajo iz Hongkonga, da so kitajski morski roparji izropali v zalivu Bias neko angleško trgovsko ladjo, ki je plula proti Sanghaju.

Stroški braniteljev Sacca in Vanzettija.

Za rešitev Sacca in Vanzettija je bil sestavljen poseben odbor, ki je v 7. letih po izjavi blagajnika porabil okroglo 350.000 dolarjev za odvetnike, za tisk, propagando in vse drugo.

UMOR IGRALKE ANE FORGACS.

Moža mlade igralke Ane Forgacs industrijalca in znanega budimpeštanskega dandy-ja dr. Erdely-ja je policija že izročila sodišču, ker se vedno bolj potrjuje njegova krivda umora. Truplo njegove žene so že drugič izkopali in ponovno obducirali. Prvič so preiskovali, če je bila nesrečna žena res zadavljena, kakor so sumili nekateri gosti millstattskega hotela Lindenhof, sedaj pa iščejo znake — zastrupljenja. Ugotovljeno je, da je Erdely na veliko sleparil z menicami in da je bilo njegovo dobro gnotno stanje fingirano. Na visoki menici, ki je zapadla ravno v času zločina, je ponaredil podpis svoje žene. Iz temnih poslov Erdely-ja je razumljivo, zakaj je dal ženo zavarovati na zelo visoko dolarsko svoto.

Naše neodrešene pokrajine

Mariborski in dnevni drobiž

Mussolinijeva izjava za Jadran in Dalmacijo. Pred dnevi je prisostvoval Mussolini velikim vojaškim vajam v bližini Gorice. Prišel je preko Trsta. Tem povodom se spominja »Piccolo« prvega Mussolinijevega prihoda v Trst leta 1918. V Politeama Rossotti je proslavljala Oberdanka in poveljevala Jadran za bodočnost Italije... »ali tam so neka večerajšnja ljudstva, še ne formirana, neke neoblikovane skupine, neka plemena, ki bi hotela odreči italijanskemu narodu posest njegovega lepega pa pregreknega Jadrana... Kjer je danes Italija, tam ostane. Ker pa je v Dalmaciji toliko Italijanov, ki kličejo in jočejo, se ne bo smela pozabiti njihova pravica«. Tržaški list je pričakoval zopetnih Mussolinijevih izjav glede Jadrana in Dalmacije. To pot jih ni bilo, morda bodo sledile ob prvem njegovem službenem obisku Trsta.

V Repentabru na Krasu se je vršilo zborovanje fašističnega sindikata med kamnoseškimi delavci. Razpletel se je širok pogovor o raznih delavskih potrebah. Nadzornik Grazioli je končno pohvalil repentaborske delavce, da jih preveva pravi fašistični duh in da se bo zato na višjih mestih toplo zavzel za delavske zahteve. Doslej ni imel od fašističnega združenja še noben slovenski delavec nobene koristi.

Sindikate kmetijskih delavcev in kolonov snujejo fašisti med Slovenci. Vrgli so se pred vsem na Vipavsko dolino in v Črničah je bil velik shod. Razlagali so koristi za kmetijskega delavca v fašistični organizaciji. Treba požrtvovalnosti in vztrajnosti, pa se bodo dosegli lepi uspehi. Tako govorijo gospodje fašisti iz mesta. Ali kdo jim bo kaj verjel in zaupal vspričo dejstva, da je fašistično delavsko združenje doseglo v Podgori, Ajdovščini in v Idriji za svoje člane znižanje mezde, obetalj so jim pa ureditev delovnega razmerja in zvišanje plače!

Hamburška konkurenca se v Trstu vedno hujše občuti. Češkoslovaška je izvozila leta 1925 sladkorja preko Trsta 1.240.601 kvintalov. Hamburška pot je za Češkoslovaško vedno ugodnejša. V Trstu beležijo to z žalostjo in fašistični dnevniki ugibajo, kako bi se dale zboljšati

razmere s Češkoslovaško. Zaman ves trud. Trst ubija severna konkurenca in v enaki meri fašistična politika.

O goriškem proštu dr. Faidutti je par let ni bilo nobenega glasu. Dr. Faidutti je bil goriško-gradiščanski deželni glavar, državni poslanec in persona grata pri prestolonasledniku Ferdinandu. Po prevratu se ni mogel vrniti na svoje mesto v Gorici, ker so Italijani rohneli proti njemu kot opasnemu avstrijakantu. Sedaj pa čujemo, da bo dr. Faidutti najbrže imenovan za apostolskega nuncija v Pragi. Oni Italijani, ki so ga preganjali, so mu delali krivico, kajti Faidutti je bil vedno goreč Italijanaš, dasi se je rodil pod slovenskim krovom, in s svojimi visokimi zvezami je zasledoval vedno interese primorskih Italijanov v škodo Slovencev.

Vedno morajo delati izpite slovenski učitelji na Goriškem. V avgustu so bili zopet izpiti iz italijanščine. 42 učiteljev in učiteljic se jih je udeležilo, med njimi skoro sami stari letniki. Najprvo so bili pismeni, potem ustneni izpiti. Povedalo se jim je, da so to zadnji izpiti. Kdor ne izdela, bo takoj odpuščen iz službe. Teh utegne biti precej.

Strašna suša v Istri je napravila že doslej ogromno škodo. Za zimo se je batil najhujšega. Cena živini strahovito pada. Mesarji delajo izborne kupčije, ker kupujejo krave po 500 lir. Lani je stal toliko osel.

Tegethoffov spomenik v Pulji so Italijani odstranili leta 1919 in ga oddali v arzenal v Benetkah. Avstrijski vojaški krogi se trudijo, da bi dobili ta spomenik iz italijanskih rok in ga postavili v Gradcu. Fašistovski tisk se izreka odločno proti temu. Treba vedeti, da fašisti odrekajo bitki pri Visu italijanski poraz.

Koliko mesa povzije Trst. Meseca januarja t. l. je prišlo iz mestne klavnice v Trstu 228.816 kg volovskega, 107.707 kg kravjega, 22.590 kg svinjskega, 30.880 kg konjskega mesa. Meseca januarja se je prodalo zmrznjenim vred 559.355 kg govejega mesa, v februarju 472.067 in v marcu 404.067 kg. Naravnost čudno pa je, da se je povzilo telečjega mesa samo 200 kg v januarju, 432 v februarju in 126 v marcu.

ali kaka druga korporacija, ki bi ta kredit otvorila, seveda pod pogojem, da se kredit krije takoj iz državne subvencije ali prvih inkasov.

Pravilno je, da se člani gledališča zavedajo, da so oni ustvarjajoči element, da so pa to le, dokler delujejo skupno. Kajti, kakor v življenju, tako so tudi na odru porazdeljene vloge v male in v velike, stranske in glavne, potrebne pa so vse. Zato je združenje igralcev v življenju mariborskega gledališča resnično potrebno, kajti potem bi se popravila marsikatera zmeta, bi bila manj marsikatera nevolja in ne bi bilo protestnih zborovanj. Izrekle bi se tam želje tako v osebnem kakor umetniškem pogledu in na nje bi se naj ozirala po možnosti uprava in režiserji. Posamezniki pa bi se zavedali, da združenje ne sme samo zahtevati, marveč mora garantirati, da vsi člani store vse, kar more dvigniti umetniški nivo kakor tudi materijelno stanje gledališča. Tako bi bilo življenje prijetno in delo lahko ter uspešno. V želji, da bi bila prihajajoča sezona ena najprijetnejših in najuspešnejših, so napisane gornje besede.

Dr. P. St.

Rekorden obisk Rogaške Slatine.

Pred tedni smo poročali, da je bilo letos v kopaljšču Rogaška Slatina okoli 5000 gostov. Po zadnjih vesteh pa znaša to število od početka sezone do danes že 6000 gostov. Lani jih n. pr. celo leto ni bilo toliko. V predvojnih letih pa ni bilo nikdar prekoračeno število 5000. Račdi lepega vremena je pričakovati letos baje gotovo še 1000 gostov. Uprava kopaljšča namerava nagraditi sedemtisočega z brezplačnim stanovanjem, kopaljščem in zdravljenjem ter dragocenim darilom, kakor je bil običaj pred vojno za vsakega pettisočega. —

Iz oblastnega odbora

Mariborski oblastni odbor namerava uporabiti prvi del pri Pokojninskem zavodu najetelega posojila za popravila najbolj razdrapanih cest v naši oblasti, zlasti v Savinjski dolini in na Koroškem ter za zgraditev nove ceste Turnišče—Dolga vas v Prekmurju.

Šef gradbenega oddelka pri oblastnem odboru g. inž. Fišer je že nastopil svoje službeno mesto.

Zadnje dni so razmestili uradne prostore v oblastni vili, tako da imata predsednik g. dr. Leskovar in odbornik g. Kranjc pisarne v pritličju, odborniki gg. Kugovnik, Zupanič in dr. Veble pa v prvem nadstropju. Natančnejša porazdelitev uradnih prostorov je razvidna iz oglasa v pritličju oblastne vile, Vrazova ulica 9. —

Profesor dr. Murko v Mariboru.

Danes dospje na poti v Prago v Maribor vseučiliščni profesor dr. Matija Murko. Prijatelji in znanci ga pričakujejo po večerji v Grajski kleti. —

Zaključek znanstveno važnih poskusov v plinarni.

Te dni so bili končani poskusi vpljevanja umetno posušenega premoga (lignita) v mestni plinarni, katere je vodil svetovno znani znanstvenik dr. Hugo Strache, profesor dunajske tehnike. Najboljše uspehi poskusi so velika pridobitev za plinotehniko. Z dokazano dobro uporabljivostjo posušenega lignita v plinarnah so mnogo pridobili tudi rudniki, ki dajejo to vrsto premoga. Poskuse v mariborski plinarni so pazljivo zasledovali in beležili tudi mnogi inozemski listi. Strokovno se bodo obravnavali poskusi v raznih znanstvenih glasilih. — Treba čestitati mariborski občini, da je dala priliko za znanstveno tako važne poskuse v svoji izvrstno urejeni in vodeni plinarni. —

Tečaj za reformo osnovne šole

in za izobrazbo učiteljstva se je vršil od 24.—30. avgusta pri poverjeništvu UJU v Ljubljani. Udeležilo se ga je 180 učiteljev in učiteljic iz cele Slovenije. Mariborsko učiteljstvo je zastopal Ernest Vrane, učitelj v Studencih, ki je bil izvoljen tudi v centralni odbor za reformo osnovne šole v Sloveniji. Kakor slišimo, so bili storjeni dalekosežni sklepi tudi glede osnovnega šolstva v mariborski oblasti, kjer se že letos osnuje več poučkusnih razredov raznih tipov moderne delovne šole. —

Odbor vojnih oškodovancev v Mariboru vabi vse vojne oškodovance (prečane) na sestanek, ki se bo vršil dne 7. sept. ob 8. zvečer v Narodnem Domu v Mariboru. Dnevni red: Odborovo poročilo dosedanjega dela, volitev odbornikov in slučajnosti. —

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Od 22. do 31. avgusta so bili prijavljeni mestnemu fizikatu v mariborskem mestnem okolišju 4 slučaji nalezljivih bolezni in sicer: 1 slučaj škrlatinke, 1 slučaj ošpic in 2 slučajja tifusa. —

Seznam porotne liste za 1. 1928.

Seznam oseb, ki se morejo v letu 1928 vpoklicati po določbah kot porotniki, bo od 14. septembra naprej 8 dni (do 22. sept.) razporežen v konskripcijskem oddelku mestnega magistrata vsak delavnik od pol 8. do 14. ure. Vsakdo lahko v tem času seznam vpogleda in zahteva pismeno ali ustmeno, da se to ali ono v njem popravi, posebno, da se ertajo osebe, ki niso sposobne za službo porotnikov, ki se ne smejo vpisati v seznam, ali pa, da se vpišejo osebe, ki niso vpisane in končno, da uveljavljajo razloge za svojo oprostitve. —

Pevci »Drave« pozor!

Redne pevske vaje za moški zbor se zopet prično v ponedeljek dne 5. septembra ob 19.30. Novi pevci dobrodošli! Ne pozabite točnosti! — Odbor. —

Udruženje vojnih invalidov v Mariboru, sklicuje za 8. septembra ob 9. dop. v prostorih Gambrovinove dvorane javen in validski shod. Vojni invalidi in vojne vdove se pozivajo, da se mnogoštevilno in sigurno udeležijo shoda. Dostop imajo samo vojni invalidi in vojne vdove. —

Kostanjarji,

ki hočejo letos peči kostanje v območju mesta mariborskega, se vabijo, da predložijo kolkovane prošnje najkasneje do 13. septembra mestnemu magistratu. Na poznejše prošnje se ne bo oziralo.

Borza dela

išče večje število lesnih delavcev (mizarjev) za službo v Kruševcu. Reflektanti naj se javijo v ponedeljek zjutraj pri Borzi dela. —

»Zarja« v Pobrežju

privedi v nedeljo 4. septembra vrtno veselico pri g. Balonu na Pobrežju. Igra »Drava«. Prosimo obilnega obiska. 943

Težka nesreča mladega kovinarja.

Danes zjutraj — nekaj minut po začetku dela — je v Kovini na Teznu za dela 14letnega kovinskega vajenca Josipa Bergleza iz Radvanja težka nesreča. Zgrabil ga je transmisijski jermen ter mu popolnoma odrezal desno roko pod ramo. Nesrečni mladenič je prinesel odrezano roko s seboj v bolnišnico. —

Podružnica nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ptujju.

privedi v nedeljo, dne 4. septembra pri vsakem vremenu veselico. Na prireditveni napravi podružnica Maribor letni izlet s poštinih pevskim društvom iz Maribora. Odhod iz Maribora ob 11.30 z glavnega kolodvora. Člani, službe prosti, se prosijo, da se izleta zanesljivo udeležijo.

Z nožem se je prelepal.

sinoči 50letni železničar Franc R. Proti večeru je prišel pred stanovanje Antona Vesenika in Hamerja Franceta na Tržaški cesti in ju pričel zmerjati in psovati. Čeprav nista reagirala na izzivanja je potegnil žepni nož in ju napadel. Prvemu je zarezal 3 cm dolgo rano na desnem roki, drugega pa je zabodel v prsa in ga oklal na levi roki. Oba sta ostala v domači oskrbi, bojeviti železničar pa se b omoral zagovarjati pred sodiščem.

Nesreča s sekiro.

Delavec Jakob Amon v Selnici ob Dravi se je danes predpoldne po čudnem naključju ponesrečil, ko je sekal drva. Sekira se mu je snela s toporišča ter mu padla na glavo. Vsled rane, ki pa ni nevarna, se je moral zateči na rešilno postajo. —

Kdor išče, ta najde.

V Mariboru nekateri Nemci v narekovajih in brez njih še po devetih letih naše države ne vedo, da bivajo v narodni Jugoslaviji, katere prebivalstvo jih živi in redi, mesto da bi jih pognalo s prmrnim spominom tja za državne mejnike. Vedno pogosteje se dogajajo slučajji izzivanja z njihove strani. Predvojne in medvojne cvetke, kakor n. pr. »windischer Hund« in podobne, se na račun našega potrpežljivega človeka polagoma zopet vdomačujejo. Polcija ima večkrat posla s takimi zadevami. Sinoči je prišel v gostilno S. v Tattenbachovi ulici nekaj pred šesto uro neki Ivan Štamberger s Pobrežja ter pričel izzivati in zmerjati tam sedeče mirne goste, natakario K. P. in domačo hečko. Usajal se je nekaj radi postrežbe, vendar nista mogla dva gosta razumeti, kaj to njiu briga, ker je zmerjal tudi ta dva. Križem kračem je kričal besni Štamberger: »Windische Hunde, windische Kröte« itd. Nekemu gostu se je zlelo razgrajanje dedca preneumno in je stopil k njemu ter ga vprašal, koga misli s temi psokami. Ta pa je ponovil svoje izraze gostu v obraz. Razumljivo je, da je izzvanemu zavrela kri in je vrge petelju v obraz prazen vrček za pivo. Štambergerju se je pocičila po obrazu kri, ki jo je hotela gostilničarka ranjenca velikodušno obrisati. V hvaležnost je mož že gospo nahrulil z znanim nemščim: »L. m. i. A.«. Ranjenca so obvezali na policiji —

Pevsko društvo »Jadran«

je pričelo zopet delovati. Kot prvo točko privedi v soboto dne 3. septembra v restavraciji »Kosovo« družabni večer. Člani in prijatelji vljudno vabljeni. V petek dne 2. septembra skupna vaja za mešan zbor. — Odbor

Pred novo gledališko sezono

Določeno je bilo, da se zbero naši umetniki zopet 1. septembra. Prišli so. Manjkajo nekteri, ki so nam bili ljubi znanci skozi več sezon: Govorov, Okanski, Urvalek... Prispeli so pa tudi novi, zveneca imena: Pregarc, Daneš, Skrbinšek. Obeta se nam lepa sezona, saj bo vodil muziko Mitrovič, dramo Pregarc. Sedaj še končno redigirajo bodoči repetoar, na kar ga objavijo, da bo imela publika, pa tudi uprava svoj kažipot.

Lansko leto je pokazalo, kako neobičajno marljiv je naš ansambel, saj je šel celo Šekspir v par dnevih. Sedaj, ko je celotno vodstvo z režiserji v Mariboru, jih bo veselje opazovati pri delu in jim bo mnogo prilike čestitati k uspehom. Skrbeti pa je z vsi silo za to, da se jim ne ubija veselje do dela. Precej teh želja ima oseben značaj, ena poglavitnih je pa finančne narave. Res, z usodo in s težavami našega gledališča je zvezano tudi gledališko osebje, vendarle to ne sme iti tako daleč, da bi trpela tudi osebnost. Reducirano osebje mora vsaj redno dobivati svojo reducirano plačo in ne le prema mogočnosti, tudi petkrat na mesec. Uprava, ki je v tem pogledu sirota vseh sirot, išče, skrbi, ali tekočega denarja ni od nikoder. Tukaj je treba pomoči od zunaj: Najti se mora kredit, ki bo na razpolago takrat, če ne dospe državna subvencija pravočasno ali če je treba kakega nujnega predujma. Kakor iščejo posamezniki sedaj ta kredit z garancijo uprave v roki pri denarnih zavodih in pri posameznikih, tako bi jim ga naj nudila uprava sama, ker bi bilo v stvari isto, če itak prevzame garancijo. Vsakdo pa ima pravico iskati v tiski in potrebi pomoč tam, kjer deluje. Menim, da bi se našel v Mariboru zavod

Volilno pismo

Pis. Ivan Mikša, kmet v Prvencih pri Ptuj.

Skupaj z gosp. Rudolfom T u m p e je m sem sprejel kandidaturu na listi dr. Ljudevita P i v k a v volilnem okraju Ptuj in Maribor desni breg.

Kot kmet, ki ima v sedanjem času mnogo dela na posestvu, ne bom mogel obhoditi v petih nedeljah do volitev 11. septembra vseh občin v dveh velikih srezih. Zato pošiljam pristašem liste dr. Pivka in tudi drugim volilcem, kateri me ne poznajo, sledeče pismo:

V ptujskem okraju sem letos kot demokratski kandidat pri volitvah v oblastno skupščino v Mariboru pomagal po svojih močeh, da smo si priborili napredni volilci enega poslanca. Izvoljen je bil naš Lovro Petovar. Bil je lep napredek in prvi večji uspeh samostojnih demokratov v ptujskem in ormoškem okraju.

Sedaj je razpuščena Narodna skupščina in 11. septembra imamo nove volitve. Če smemo soditi po tem, kar pravi naše ljudstvo, se bo letos pri nas marsikaj izpremenilo. Iz časopisov sklepam, da bo ljudstvo tudi drugod reklo drugače in ne tako, kakor hočeta g. Vukičević, predsednik vlade, in g. dr. Korošec, vodja Slovenske ljudske stranke, ki je bil do letošnjega leta kaj hud na radikale in je vendar letos z njimi sedel v vladi in pred kratkim zopet podpisal na Bledu zvezo z vladnimi radikali.

Časi se izpreminjajo in Slovenska ljudska stranka tudi.

Imeli smo šest vlad, v katerih so se vezali radikali z Radičem in nazadnje z dr. Korošcem.

Do danes nam ni jasno, kaj so v teh dveh letih za ljudstvo koristnega naredili.

Vemo samo, da se kmetu ni nikdar tako slabo godilo, kakor takrat, ko nam je rezal kruh Radič in za njim dr. Korošec. Davčne enakosti ni, davki znižani niso in so na to pozabili radikali, pozabil je Radič in pozabili so slovenski klerikalci. Nekdaj so nas radičevci in klerikalci zvalj proti Srbom, obetali so nam republike in avtonomije in razne druge neznane dobrote in rekli so, da bodo Srbom že pokazali.

Kaj vse nam je pisal »Slovenski Gospodar« o radikalih in vendar, kdo je bil prvi, ki se je združil z radikali? Sedaj pravajo, da se bodo po volitvah popolnoma strnili z njimi v eno vrsto? Namignili so radikali z mezincom, trije klerikalci so postali ministri; duhovnik Kulovec, advokat Gosar in inženir Sernee — in v »Slovenskem Gospodarju« se je hvala kar cedila, kako je v Jugoslaviji vse dobro urejeno. In kaj šele bo!

Če ima Slovenska ljudska stranka v Beogradu svoje ministre, potem nam v Sloveniji ni treba avtonomije, kadar pa ministrov nima, nam je avtonomija zopet potrebna.

Ali nismo vsi skup sami hempeži, da klerikalnim voditeljem verjamemo? In ali ni žalostno za nas, da se za tako neznajajo družbo dela in agitira pri nas celo v cerkvah.

Nas demokrate imenujejo kar brezverce, ker nočemo v politiki iti za dr. Korošcem. Sedaj ob volitvah je itak zopet katoliška vera v nevarnosti.

Kadar pa g. dr. Korošec, katoliški duhovnik in vodja »katoliške« stranke podpisujejo najozlo polit. zvezo s pravo slavniimi radikali, ki jih, kakor je pisal »Slovenski Gospodar«, vodijo framazoni, tedaj pa ni vera prav nič v nevarnosti.

Samo mi, slovenski naprednjaki, smo veri nevarni, tako, da se odveze ne dobiš, ako čitaš »Domovino« ali ako voliš demokrate. Rad bi vedel, ali je v drugih katoliških deželah tudi prepovedano biti demokrat in ali so naši prijatelji v Medjimurju in Zagorju tudi brezverci, ki nočejo voliti dr. Korošca.

Mi, napredni kmetje, političnega nasprotnika ne vlačimo v blato, temveč sodimo njegovo delo in ga ocenimo po dejanjih.

V našem okrožju smo imeli v zadnji dobi edinega demokratskega poslanca dr. Pivka, mologa rojaka s Ptujkega polja, kojega so klerikalci pred tremi leti grdo očrnil pred ljudstvom z raznimi izmiš-

ljenimi očrtili. Ali je ob volitvah vsaka kleveta dovoljena? Pred sodiščem so pozneje preklicali, ob volitvah so pa le dosegli, kar so hoteli, da so odvrnili več stotin in morebiti tisočin ljudi, ki so rekli, da Pivka ne bodo volili, češ, da je izdajalec in le mandat prodal. Kaj bodo letos izmislili naši katoliški voditelji, tega še ne vemo. Pivko je bil leta 1925. kljub temu izvoljen in naša stranka ceni njegovo pridnost. Storil je kot poslanec mnogo in je neumorno učil na shodih.

Kadarkoli sem ga poslušal, vselej sem čutil, da nisem na navadnem shodu, kakor jih imajo klerikalci, kjer tolčejo po nas s kladivom, s krampom, najrajši pa z gnobnimi vilami. Naš poslanec je bil menda edini, ki nas uči velike ljubezni do domovine Jugoslavije, trpeče na mnogih gospodarskih in poli-

tičnih ranah, in nam kaže pot, kako postanemo gospodarsko in politično zdrava in močna država.

Vseh 20 klerikalnih poslancev skupaj ni bilo sposobnih, da bi rekli kedaj toliko lepega o bodočnosti naše države.

Mi, samostalni demokratje smo po vseh radi pomagali in stranka je zrasla, tako, da bomo letos po 11. septembru pokazali druge številke. Veseli me, da so se pridružili listi dr. Pivka naši samostojni kmetje in stranka narodnih socialistov. Skupni gospodarski listi pomagajmo vsi do lepega uspeha.

Kmete, delavce in meščane prosim volite složno 3. skrinjico dr. Ljud. Pivka!

Tole pismo dajte dalje, da ga čitajo Vaši sosede in znanci!

Pozdravlja Vas

Ivan Mikša.

Demokrati, samostojni kmetje in narodni socijalisti kroglijco v tretjo skrinjico!

Beležke

Dr. Korošec — Radičev naslednik v demagogiji

Dr. Korošec je za skupščinske volitve postal sila zgovoren in izredno agilen. Pojavlja se na vseh koncih in krajih, vabi z mamljivimi obljubami, češ, da bo po 11. septembru v vladi, vse sloje, da naj volijo klerikalce in pridiguje miroljubnost na vse strani. Govori o reviziji ustave, o široki samoupravi Slovenije in o spremembi volilnega zakona: če pa g. Vukičević le malo namigne, da z vsem tem ne bo nič, zopet pripoveduje, da ga nismo razumeli, da on ni tako mislil.

Močno se mu pozna Radičeva šola! Ker je Radič nekoliko ponehal, skrbi sedaj on zato, da demagogija čisto ne zaspi. Mi pa od fraz ne moremo živeti. Radi bi vedeli, kako namerava preskrbeti kruha reduciranim železničarjem, ki so na cesti; kako pomagati privatnim nameščencem, ki bodo morali po krivdi SLS plačati milijonske davke; kaj storiti za uboge upokojence in invalide, ki jim je klerikalna vlada tudi preskrbela mesto obljubljenega izboljšanja nove odtegljaje! Prav nič nam ne pove, kaj je z zakonom o kreditih za kmeta, kaj z izenačenjem davkov, kaj z okrajnami zastopi, ki so vsled famoznega člana 82. izgubili milijone na svojih dohodkih in kljub vsem izmenjavam delajnih in sposobnih ljudi z večkrat popolnoma nesposobnimi klerikalci ne bodo mogli izvršiti potrebnih del.

Za boga, mi imamo dovolj praznega govoričenja in bi radi videli narodno skupščino pri pozitivnem gospodarskem delu za narod, ne pa pri tratenju dragocenega časa z debatami, od katerih nihče nič nima, kakor kvečjem poslanci svoje dijete.

Zato proč z demagogijo in kroglijco v tretjo skrinjico.

V starih vodah

Vsem nam je še dobro v spominu, kako so Nemci v naših krajih pod bivšo Avstrijo s pomočjo gospodarske premoči vzgajali renegate in kupovali slovenske duše. Takrat so Nemci imenovali slovenske renegate »deutschfreundliche Slowenen«. Človek bi sodil po raznih izjavah, ki so jih podali naši Nemci po prevratu o svoji lojalnosti napram državnemu narodu, da danes ne računajo več z ono predvojni politiko renegatstva, ampak da računajo samo na glasove pravih Nemcev. Kakor pa razvidimo iz brošure, katero je izdal nosilec nemške liste dr. Mühleisen za volitve in sicer v slovenskem jeziku, temu ni tako. Brez ozira na nesramne laži, katere servira dr. Mühleisen v svoji knjizici, najdemo v njej zopet staro frazo o »Nemcem prijaznih Slovencih« in vidimo iz tega, da se poslužuje dr. Mühleisen stare metode kupovanja sloven-

skih duš, katere naj pomnožijo vrste nemške stranke.

Gospod dr. Mühleisen bo to nesramnost še plačal, o tem naj bo prepričan. Niti besede ne bomo rekli, ako hoče on na svojo listo združiti glasove pravih Nemcev,

ne bomo pa dopustili, da bi nemška stranka v naši narodni državi nam še zopet vzgajala renegate.

To za enkrat gospodu dr. Mühleisenu v vednost!

Radičevci v Prekmurju propadli

Te dni je bil v Prekmurju sam Radič, da reši, kar se iz polomije še da rešiti. V Murski Soboti ga je prišlo poslušat 100 ljudi in da niso pristaši SDS varovali svobode zborovanja, Radič že tam ne bi bil mogel govoriti. V Dolnji Lendavi pa sploh ni smel govoriti, ampak se je moral vnesti v avto in izginiti. Poznavalci razmer pravijo, da Radič v Prekmurju ne bo imel niti tretjine svojih glasov od oblastnih volitev. To pa se pravi z drugimi besedami, da bo sploh samo Radič izvoljen, ali pa še on ne! Če bo pa tudi izvoljen in če odloži svoj mandat, pride na vrsto zopet Hrvat, advokat dr. Odič iz Čakovca. Slovenski radičevci pa se lahko pod nosom obrišejo.

Kdor glasuje za Radičevo listo, pomaga samo klerikalcem.

Kako bodo volili 11. septembra narodni delavci?

»Nova Pravda«, glasilo narodnih delavcev, piše:

»Na Štajerskem imamo več list kakor pa na Kranjskem, ker kandidirajo tudi Nemci, radikali in — vitez Zagorski. Prav kandidatura političnega »viteza« dokazuje, da še ne živimo v politično konsolidiranih razmerah. Kajti drugače bi bilo nemogoče, da se naide 100 volilcev, ki bi podpisali kandidatno listo g. viteza Zagorskega. Na Štajerskem, kjer je gosp. Zagorski, so mogoči tudi radikali v formi političnih avanturistov. Uspehov ne dosežejo, nastopajo običajno skupno s SLS. Radič si je svojo politično pozicijo v mariborski oblasti osvojil s pristaši v Prekmurju. Niegov nastop je razumljiv, le to bi pripomnili, da pa izven Prekmurja (tu di v Prekmurju se močno krha! Na shodu v Dol. Lendavi, 20. t. m. Radič niti govoriti ni smel, v Murski Soboti se ima zahvaliti samo samostojnim demokratom, da mu niso shoda drugi razbiji Op. ur. »Večernika«) ni pričakovati, da obdrži svoje pozicije. Nemci hočejo prešteti svoje glasove in bodo lahko po volitvah ugotovili, da jih je zopet manj in da so vedno bolj oddaljeni številki glasov, ki je potrebna za izvolitev poslanca. Združena napredna gospodarska lista, katere nosilec je g. dr. Pivko, združuje SDS, NSS in pristaše SKS.

Velika večina naprednih štajerskih Slovencev se bo odločila za dr. Pivkovo listo, ki je edini vpoštevanja vreden nasprotnik klerikalcem.

Socialisti nastopajo z dvema listama. Če bi imeli eno listo, bi bila izvolitev vsaj enega poslanca popolnoma sigurna, tako je pa zelo dvomljivo, če dosežejo štajerski marksisti volilni uspeh.

Narodni delavci in nameščenci volijo napredno listo, na kateri kandidira tov. Tumpelj in dr. Bohinjec.

Radiča ni!

Odkar je Radič postavil samega sebe za nosilca liste v mariborsko-celjskem volilnem okrožju — znano je, da dr. Novačan, dr. Kukovec itd. s tem niso bili nič kaj zadovoljni — zaman čakamo, da se pojavi med nami. Dozdeva se nam, da se ga loteva mladost in prihaja do prepričanja, da se ne izplača tritati moči za izgubljeno bitko. Saj bi mu bilo pa tudi težko pokazati le en uspeh, ki ga je za nas dosegel, izvzel dejstvo, da nam hoče vsiliti Prepeluha in dr. Odiča, ki so jima štajerske razmere španske vasi, ker poznata naše pokrajine samo po postajah, mimo katerih se vozita. Celó, ako človek težnje naroda iz lastne skušnje in osebnega občevanja z ljudmi doobra pozna, je večkrat težko pomagati. Pa naj bi vam pomagali oni, ki jih niti ne poznate in ki jih, ako bi bili izvoljeni, ne boste nikdar videli v svoji sredi, tako kot niste videli dosedanje radičevske poslance.

Kandidati združene gospodarske liste pa žive kot domačini stalno med vami, oni poznajo razmere skoro vsake vasi, poznajo vse vaše težnje in nadloge, ki vas tarejo.

Zato se pač ne bo težko odločiti za

našo tretjo skrinjico.

Nimamo nič proti bratom Hrvatom in zadovoljni bomo, ako si bodo oni sami pomagali, ker so tega ravno tako potrebni, kakor mi. Mi bomo pa svoje, ako Bog da, že sami opravili.

Kaj nam obljubljajo klerikalci, ko bodo na vladi?

Revizijo ustave, gosposko zbornico, zedinjeno Slovenijo, odpravo mariborske oblasti in — nebesa na zemlji za vse stanovce. Sicer malo manj, kot leta 1925., toda še vedno precej dobrot, v katere niti sami ne verujejo. Iz tega jasno sledi, da nameravajo tudi v prihodnje krmiti ubogo ljudstvo s puhlimi frazami in brezplodnimi debatami.

Mesto pozitivnega dela na gospodarskem polju, mesto ublaženja neznosnih bremen, mesto energičnega odpravljanja gospodarske krize, ki tlači vse stanovce, prazno prerekanje na vse strani, ki naj potisne narodno skupščino zopet na novo v leto 1924. Kdo naj glasuje za ljudi, ki v teh težkih časih zasledujejo cilje, od katerih nihče ne more imeti koristi?! Naj propade vse, samo da ostanejo dijete in vsaj na videz avtonomistični program, ki pa se po potrebi tudi vrže v ropotarnico!

42 milijonov za prince, lačnemu narodu figo!!

V državni proračun je vlada radikalov in klerikalcev vtihotapila tudi določbo, da se črnogorskim princem vrnejo posestva, katera jim je svojčas radi njihovega grdega postopanja v svetovni vojni odvzel črnogorski narod. Povrh pa je ista vlada z istim proračunom poklonila tudi iz žepov davkoplačevalcev 42 milijonov dinarjev, menda kot darilo za to, da so ti gospodje ves čas po vojni v inozemstvu hujskali in rovali proti naši državi. V Črni gori vlada med narodom radi tega veliko razburjenje, ker narod gladuje in bi se za 42 milijonov dala dobiti lepa mogožina živeža za te reveže. To je tista, toliko hvalisana ljubezen SLS in radikalov do naroda.

Naša skrinjica je

3.

Pred zaključkom volilne borbe

SLS postaja nervozna — Divjanje SLS-časopisa proti SDS — Mirno, stvarno delo SDS — Kaj hočemo?

Maribor, dne 1. IX. 1927.

Komaj še 10 dni nas loči od dneva, ko bo ljudstvo zopet izreklo svojo besedo in se odločilo, ali hoče imeti v Beogradu zopet samo ljudi, ki se bodo lovili za prazne besede, ali pa ljudi gospodarskih zmožnosti in trdne volje do dela za gospodarski in socialni napredek naroda in države. Volilna borba, kolikor se tiče Slovenije, je potekla navidezno mirno, ni bilo čuti znatnejših pretresljajev v medsebojnih odnosih med strankami, katere se potegujejo za narodovo zaupanje.

Videti je pač močno apatijo zlasti med podeželskim ljudstvom, katero je dozdalej slepo drvelo za SLS.

Odtod tudi nervoznost, ki se je tekom zadnjih dni polastila Korošca in njegove stranke, odtod hlastanje po efektu s pompozniimi Koroščevimi shodi, ki pa niti od daleč ne nosijo več znakov nekdanjega sijaja njegovih shodov, odtod tudi besno divjanje, s katerim je tekom zadnjih dni SLS volilno borbo znatno poostrila.

Dr. Korošec je na svojih prvih shodih poskušal zazibati slovensko ljudstvo znova v sanje o skupnosti vseh Slovencev in je zapel celo pesem o medsebojni ljubezni in spoštovanju. Žal, da je tudi sam le prekmahu padel iz vloge in se na svojih shodih v Ptuj, Ljutomeru in Mariboru zapletel v direktno nasprotje s svojo prvotno tezo.

V še hujše nasprotje je pa padlo časopisje njegove stranke, »Slovenec« in »Slovenski Gospodar«, ki sta tekom zadnjih dni naravnost zdvijala proti SDS in Združenim Slovenskim Gospodarskim Listi ter zapadla v

stari ogabni ton osebne hujskarije in najgrše lažljivosti.

Nimamo niti najmanjšega povoda zavračati »Slovenčeve« kvante o razcepju SDS v mariborskem volilnem okrožju, o sporih med člani vodstva stranke, o izstopih dr. Božiča, Reberka itd. Vse te vesti so zlobno in lažljivo izmišljene in preračunane edino v to, da bi gospodje po svoji stari navadi tik pred volitvami v kalnem ribarili in mogoče enega ali drugega manj trdnega ter nasprotnim vplivom morda še dostopnega pristaša SDS pripravili do abstinence pri volitvah. Za to poslednje jim gre pred vsem.

Dobro čutili, da se bodo široke vrste njihovih mas tokrat abstimirale in da jih kljub vsem naporom ne bodo mogli več pridobiti, da bi zopet slepo vrgle kroglice v njihovo škričnico. Zato hočejo ta prazni efekt po možnosti izjednačiti s tem, da bi tudi v naših vrstah izzvali abstinenco. Dvo mimo, da se jim to posreči, ker so ljudje tekom let morali uvideti, kako brezvestno jih je vodstvo SLS skozi vsa leta vodilo za nos.

Odkar je pred tedni naša stranka kot jedro napredne koncentracije sklenila kooperacijo z nekaterimi drugimi naprednimi skupinami, katerim gre predvsem za gospodarski napredek celotnega naroda, je vodila po svojih organizacijah in zaupnikih tiho in vendar intenzivno borbo. Na stotine shodov in sestankov se je vršilo tekom minulih tednov po vseh delih našega mariborsko-celjskega volilnega okrožja, neopaženo od široke javnosti, ker nismo hoteli dati nasprotnikom prilike, da nam podirajo, kar smo zidali. Gospode klerikalce to jezi in svojo jezo izliva v smešne senzacije po »Slovencu« in drugod, kjer navijno vprašujejo, zakaj ne hodijo na shode dr. Lipold in ne Koderman in ne Reisman in drugi, namigujejo na spore med Pivkovo in Lipoldovo skupino in druge budalosti. Mi jim privoščimo veselje ter

prehajamo preko izlivov strankarske zagrizenosti in političnega nepoštenja hladnokrvno na dnevni red.

Naša borba ostane do konca volilne kampanje poštena, kakor je bila od orvega početka.

Cilj, za katerim se vodi sedanja volilna borba s strani demokratskih skupin v naši državi, je jasen: enkrat za vselej

zrušiti elemente korupcije, katerim je podala roko naša SLS in s katerimi je sklenila celo tesen pakt prijateljstva;

izpodrezati življenjske pogoje reakcij, katera se je hotela polastiti vodstva državnih poslov;

odpreti pot poštenju v javnem življenju, izboljšanju naše državne uprave,

katera je tekom zadnjih mesecev zlasti pri nas v Sloveniji zopet začela trpeti na težkih hibah; ustvariti možnost za zdrav razvoj naših samouprav,

katerim je SLS v zvezi z radikali zadrgnila vrv okoli vratu; odpreti pot za izenačenje pravic in dolžnosti v državi za vse dele njenega prebi-

valstva ter zlasti čimprej izvesti izenačenje davčnih bremen; odpreti pot za

resno gospodarsko delo

v državi in enkrat za vselej zatreči vsak poskus, da bi se tudi v bodoče, kakor je to bilo do sedaj, po krivdi radikalov, radičevcev in klerikalcev, v našem parlamentu vodila borba okrog državnopravnih gesel, namesto resnega in stvarnega gospodarskega dela; ustvariti podlago za

odpravo krivic, katere je brezvestna politika radičevcev in SLS v zvezi s koruptno in nasilno radikalijo napravila našemu uradništvu, upokojenem in železničarjem.

Brez samohvale in brez obljub stopa SDS in stopajo z njo združene politične skupine pred narod jasnega čela, v svesti si, da niso varale svojega naroda, ampak da so s svojim dose-danjim delom ustvarile predpogoje za stvarno delo v svrhu rešitve gospodar-ske krize, v katero je zabredel celotni naš narod in iz katere vodi edino ena pot:

Ne autonomistična in federalistična in republikanska gonja, ampak smotrna zakonodaja na gospodarskem in na vseh drugih poljih našega javnega življenja.

Združena slovenska gospodarska lista za volilno okrožje Maribor — Celje

Enoten nastop SDS — SKS — NSS

Dr. Ljudevit Pivko

nosilec liste

Na listi kandidirajo:

1. Za volilna okraja Brežice in Celje:

kandidat: Ivan Urek, kmet in župan v Globokem;

namestnik: Josip Omladič, kmet in župan v Braslovcah.

2. Za volilna okraja Dolnja Lendava in Murska Sobota:

kandidati: Štefan Godina, evang. župnik in oblastni poslanec v Gor. Petrovcih,

namestnik: Janez Preininger, šolski upravitelj v Dobrovniku.

3. Za volilna okraja Konjice in Šmarje:

kandidat: Anton Perkovič, kmet, župan in oblastni poslanec v Sv. Florianu pri Rogatcu,

namestnik: Franc Petelinšek, posestnik in kolar v Oplotnici.

4. Za volilni okraj Laško:

kandidat: dr. Joža Bohinjec, zavarovalni uradnik v Ljubljani,

namestnik: dr. Fran Roš, odvetnik in župan v Laškem.

5. Za volilni okraj Ljutomer:

kandidat: Andrej Roška, kmet na Cvenu,

namestnik: Jakob Zemeljč, kmet in župan v Radencih.

6. Za volilna okraja Maribor desni breg in Ptui:

kandidat: Rudolf Tumpej, železniški uradnik v Mariboru,

namestnik: Ivan Mikša, kmet v Prvencih pri Ptuj.

7. Za volilni okraj Maribor levi breg:

kandidat: dr. Milan Goršek, odvetnik in župan v Sv. Lenartu v Slov. g.

namestnik: Vekoslav Spindler, novinar in tajnik SDS v Mariboru.

8. Za volilni okraj Ormož:

kandidat: Lovro Petrovar, posestnik in oblastni poslanec v Ivanjkovcih,

namestnik: Joško Lah, posestnik in trgovec v Osluševcih.

9. Za volilni okraj Prevalje:

kandidat: dr. Joško Erat, zdravnik v Dravogradu,

namestnik: Josip Leskovišek, rudar v Mežici.

10. Za volilni okraj Slovenjgradec in Gornji grad:

kandidat: Peter Mravljak, posestnik v Vuhredu,

namestnik: Franc Kolenec, kmet v Juvanju pri Ljubnem.

Pobratima Radić in Korošec

Zrcalo dosedanjega delovanja obeh demagogov — Neka vprašanj z odgovori

Kdo je od prevrata pa do 1. 1925. sedel doma v zapečku, vlekli sicer poslanske dijete, pa

ni hotel v Beograd in tam sodelovati na poštenem zakonodajnem in gospodarskem delu?

Radić in njegovi poslanci.

Kdo je skozi 7 let kričal, da ne priznava države, ne kralja, ne zakonov in da hoče imeti posebno hrvaško republiko?

Radić in njegovi poslanci.

Kdo je hodil rovariti proti naši državi na Angleško in v Rusijo?

Radić in njegovi kompanjoni.

Kdo je na ta način onemogočil resno gospodarsko delo v državi in nas osmešil in nam vzel zaupanje v zunanjem svetu?

Radić in njegova družba.

Kdo je s tem težko oškodoval našo valuto,

ki si radi Radićevih norosti več let ni mogla opomoči, ker zunanji svet radi Radićevih rovarij proti državi, ni zaupal v njen obstoj?

Radić in njegova slepa okolica.

Kdo je 1. 1925. iz strahu pred visilicami vse preklicaval,

kar je prej 7 let trobil?

Radić.

Kdo je bil nato skoro dve leti v vladi, pa

ni niti enega poštenega koraka za ozdravljenje naših razmer napravil, nič davčnih bremen olajšal, ne izenačil davkov.

nič kmetijstvu koristnih in potrebnih zakonov predlagal in sprejel?

Radić in njegovi ministri.

Kdo je prej najbolj kričal proti srbskim centralistom in korupcijonistom,

ko pa je sedel na toplem v vladi, pa je podpiral na vse pretege centralizem in korupcijo ter skozi cela leta

zavlačeval izgradnjo ustavno določeni ljudskih samouprav v oblastih in srezih?

Radić in njegova družba.

Kdo je pred leti

proglasal nas Slovence za planinske Hrvate? Kdo je leta 1926.

uprizoril ostudno gonjo za odcepitev slovenskega Prekmurja od mariborske oblasti in za priklonitev k njegovi in hrvaški republiki?

Radić.

In po vsem tem naj se najde še kak pameten Slovenec, ki bo volil Radića in njegovo družbo?! — Skoro ni verjetno!!

Kdo je še kriv?

Kdo je v prvih letih po prevratu bil najhujši centralist in je izročil Beogradu celo naše deželne doklade, naše deželne bolnice, zdravilišča itd.?

Dr. Korošec in njegova stranka.

Kdo je od leta 1921. pa do letos vodil

naigršo avtonomistično gonjo in s tem Radiću

pomagal rušiti v zunanem svetu ugled naše države in zaupanje v naš denar?

Dr. Korošec in njegova kompanija.

Kdo je s podpisom Markovega protokola

preprečil razpis oblastnih volitev in s tem težko oškodoval gospodarske interese, zlasti naše mariborske oblasti?

Dr. Korošec in njegova stranka.

Kdo se je od leta 1923. pa do leta 1926.

vezal in družil z Radićem in ga podpiral v njegovi neumni, državi škodljivi politiki? Kdo ga je še do nedavnega povzdigoval v nebesa in ga branil celo takrat, ko je Radić v tujih državah rovaril proti nam?

Dr. Korošec in njegovo časopisje.

Kdo je z letošnjim letom

vrgel avtonomijo med staro šaro in se zvezal na življenje in smrt z »velesrbsko«, »centristično« in »framazonsko« radikalno stranko?

Kdo je pomagal radikalnim korupcionistom,

da niso prišli na zatoženo klop?

Kdo je pomagal radikalnim nasilnikom pred obtožbo?

Dr. Korošec in njegovi poslanci.

Kdo je v razpravi o letošnjem pro-

računu in finančnem zakonu

glasoval proti izenačenju davkov in za nadaljno ter še večjo davčno preobremenitev Slovenije?

Kdo je glasoval

za redukcijo delavstva

in njegovih mezd?

Kdo je glasoval za to, da se da črnogorskim princem,

ki pasejo lenobo in zapravljajo denar po tujih državah, iz žepov nas davko-

plačevalcev

42 millionov dinarjev?

Kdo je glasoval za člen 81. fin. zak.

ki štiti bogate industrijske družbe

pred naložitvijo samoupravnih do-

klad na državne davke nad 25%, ter

nalaga s tem seveda kmetom in obrt-

nikom še večja bremena?

Kdo je pomagal radikalom pri gla-

sovanju za zakon, s katerim so se

vzele uradništvu še bore pravice, ki

jih je poprej imelo?

Kdo je zasebnemu uradništvu z

novim fin. zakonom natovoril nova

davčna bremena?

Dr. Korošec in njegovih 20 poslan-

cev.

Samo od njihovih glasov je bilo od-

visno, da bi se bile razmere pri nas

vsaj nekoliko izboljšale. Pa so se le

poslabšale. Ko so bili na vladi, so po-

zabili na vse lepe obljube.

Ali je še kak trezen in prevdaren

Slovenec, ki bi mogel dati glas

takšni stranki?!

Pogum podjetnika

Ameriški bogataš kot pilot — V skrbeh za denar ne vidi nevarnosti

Med junaki dneva — zrakoplovci, zavzema Amerikanec Levine posebno mesto. On ni pilot, marveč tip drznega podjetnika. Njega je dolar dvignil v zrak. Lindberghova slava mu ni dala miru. Najel si je pilota Chamberlina in v dveh dneh sta odletela. Chamberlin si do zadnjega trenutka ni mogel misliti, da ga bo Levine spremljal. Že poprej so razni banirji in drugi bogatini financirali drzne polete, a niti enemu ni padlo na um, da bi s svojim denarjem vred tudi sam poletel v negotovost po zraku.

Levine je bil prvi, ki si je mislil: Kjer je moj denar, tam sem tudi jaz. — Ko je bil polet srečno končan, se je Levine ločil od pilota Chamberlina, kakor se je že ločil od bogzna koliko nastavljenec v svojih podjetjih. Na stavljenec naj si ne domišljuje, da je nenadomestljiv. S tem sklepom in prepričanjem je prišel Levine v Pariz in si je ogledal za drugim letalcem. Našel je pilota Drouhina, a se je kmalu z njim sprl radi kontrakta in denarja. Drug drugemu sta delala razne sitnosti in neprilike, dokler ni Levine zopet dvignil dolar v zrak. Sedaj še bolj riskantno kot prvič. Iz Amerike sem je sedel ob strani izbornega zrakoplovca, v Anglijo je pa odletel sam. Levine nima pilotskega kur za in se gotovo tudi ob zelo težkem in nevarnem pristanku na angleških

tleh ni zavedal, kako nevarna je bila njegova zračna pot iz Pariza.

Mož na nevarnosti ni niti mislil. Denarni in kupčijski spori so ga tako razvneli, da je hotel na vsak način proč. Ker je hotel proč radi denarja, je tudi misel na denar razgnala vse druge misli in pomisleke. Vse skupaj mu je bilo denarno podjetje, pri podjetju pa mož, kakoršen je Levine, ne misli na odstotke nevarnosti.

Med piloti Levine nima primera. Zato jih ima pa tem več med bogatimi ljudmi vseh časov in krajev. So bogatini, ki v vnevi kakšnega podjetja stavijo življenje na kocko, ko je pa podjetje končano in dobiček spravljen, postanejo plašni in silno previdni. Pred vsakim vetričem se močno zavijejo v obleko in predno gredo spat, skrbno posvetijo pod postelj in omare.

V podjetniške račune Levina spada gotovo tudi polet iz Evrope nazaj v Ameriko. Nekega lepega dne si bo mož v Londonu najel kakega pilota in z njim odletel preko oceana. Ko je v največji naglici in na skrivaj poletel iz Pariza, je pozabil poravnati račun za garažo in neke carinske obveznosti. Ta pozabljivost kroži kot velika senzacija tudi po londonskih listih in bodo londonski piloti, ki stopijo z ameriškim bogatinom v pogajanja, gotovo zelo oprezni.

Žena in popularnost

Društvo angleških književnikov je priredilo v Londonu društveni sestanek, katerega so se razen številnih pisateljev udeležile tudi njihove soproge. Na zabavi je bilo obilo elegantnih toalet, neka dama pa je s svojo obleko vzbudila skoraj neugodno senzacijo. Globok dekolte, obrobljen s hermelinom, je vzbujal pozornost, telo pa je pokrivala svilena obleka, sestavljena iz najrazličnejših barv, lasje pa rdeča žokejska čepica. Razumljivo je, da so vsi gostje z zanimanjem vpriševali za ženo, ki je bila razen tega jako lepa. Doznali so, da je ne navadna prikazen soproga znanega književnika Arnolda Benetta. Naslednjega dne je njegova gospa izjavila nekemu novinarju, ki jo je obiskal, da je namenoma prišla v neobičajni toaleti. »Ako bi bila oblečena, kakor ostale dame, me ne bi nihče opazil. Vsi poznajo le pesnika Arnolda Benetta, nihče pa ne pozna njegove žene. Ker pa sem bila tako ekscentrično oblečena, se je vsakdo nehote zanimal zame, danes pa ve ves London za Benettovo soprogo in to je bil moj cilj in namen.« Ako je bil pesnik navdušen za ta način reklame, tisk molči.

Raziskovanje Afrike z letali

V današnji dobi, ki se po pravici imenuje zrakoplovska, imamo poleg precej vratolomnih sportnih poskusov tudi lepe zrakoplovske uspehe, ki so bili že prvotno usmerjeni v pomoč znanosti in kulturi brez vsake želje sportnih in drugih rekordov. Tako si je zrakoplovec Mittelholzer vzel za nalogo razkrivanje Afrike potom zrakoplova. V to svrhu se je združil z znanim geografom in raziskovalcem Afrike Gouzyjem in z geologom dr. Arnoldom Heimom. Z zrakoplovom je odletela ta trojica iz Curaha ter si je vzela za končni cilj Kapstadt. Proga znaša 20 tisoč km. Raziskovalci so delali na poti postaje v interesu raziskovanj v tehničnem, zemljepisnem, naravoslovnem in klimatičnem pogledu. Ekspedicija je trajala 3 mesece in je sedaj že opisana v knjigi, ki zavzema najodličnejše mesto v celokupni literaturi o Afriki. Obširno delo so si dobro razdelili vsi trije raziskovalci ter so v veliki meri izpopolnili znanost in splošno mnenje o Afriki. Izborna so opisali staro področje starega Egipta, puščavo, nasebine, vulkane, jezera in gorovja ter podali žive slike iz življenja prebivalcev, živalstva in rastlinstva.

Tragična smrt znanstvenika na Kitajskem

Nemški učenjak Filchner, ki je bil umorjen z drugimi člani znanstvene ekspedicije na Kitajskem, je raziskoval Azijo že od leta 1899. Tedaj je menda kot prvi Evropejec dospel na visoki in tajnostni Pamir ter o tej svoji težki in nevarni poti spisal knjigo »Na strehi sveta«. Predgovor te zanimive knjige je spisal slavni Sven Hedin.

Par let pozneje se je podal na dolgo potovanje skozi centralno Azijo. Prišel je v deželo divjega Ugolok plemena, kjer je komaj ušel smrti. To potovanje je končal v dveh letih. Ekspedicija je dospela vsa izčrpana v Sung-Panking, odkoder je po kratkem odmoru podvzel raziskovanja v drugi smeri.

Zadnja leta je raziskoval Tibet. Koncem aprila t. l. je še pisal v Berlin, da je preživel strašno zimo lako-te, mraza in drugih nadlog. Od tega časa o njem ni bilo glasu do vesti, ki sporoča sedaj njegovo smrt. Viljem Filchner je mnogokrat tvegval življenje za znanost. Večkrat je dejal, da bi rad nehal z nevarnimi poti, a da ne more.

Kadar žene prodajajo može

Nedavno je bila v Južni Afriki sklenjena nenavadna kupčija. Neki delavec v zlatem rudniku je prodal svojo ženo za 10 funtov in za star tovorni avto. Še nenavadnejša pa je kupčija, ki je imela svoj zaključek pred sydneiskim sodiščem.

Žena delavca R. Stojserja je prodala svojega moža neki sosedu za 200 dolarjev. Njen mož je bil namreč pijanec in velik lenuh. Sosed — perlica, ki ga je kupila za drage denarje, je bila zelo energična ženska in čvrstih rok. Mesec dni po kupčiji je njen soprog izvrševal vse hišne opravke in sploh ni več pil. Prva žena pa je kmalu postala ljubosumna in terjala moža nazaj. Jasno je, da je perica spreobrnila zaniknega lenuha samo s svojo voljo in žilavo roko in ga ni hotela vrniti. Zadeva je prišla pred sodišče, ki je vrnilo moža prvi soprogi. V 18. stoletju take kupčije niso bile redke. Leta 1774. je gospa Cruttley iz Leedsa na dražbi prodala svojega moža. Soprog je moral biti res malo vreden, ker je zanj dobila samo 5 šilingov.

Spominjajte se CMD

Versko društvo narodov

Osemnajst dni je v Lozani zboroval kongres zastopnikov različnih cerkvenih organizacij, ki iščejo pota do verske enotnosti, da bi tako pomagale najti človeštvu toliko potrebno enotnost duha. 500 zastopnikov iz vseh delov sveta in iz raznih dežel, zlasti pa iz starokršćanskih cerkva orientata se je zbralo v tej lepi ideji. Manjkali so pa zastopniki rimskokatoliške cerkve.

Podoben kongres je bil že pred 2. letoma v Stockholmu po inicijativi norvešk. škofa Soederbloma. Ta kongres je skušal najti enotne smernice in vzajemnost vseh cerkva v človekoljubnem delu. Geslo tega kongresa je bilo: življenje in delo, sedanj kongres je pa skušal podati temelje vzajemnega delovanja cerkva med narodi in državami ali z drugimi besedami, skušal je cerkve tako organizirati, kakor so države organizirane v Društvu narodov. Duševni vodja sedanjega kongresa je bil norveški škof Rev. Brent.

Vodstvo kongresa je stalo na stališču, da tvorijo moralna načela krščanstva zadostno podlago za cerkveno zbliznanje in za vzajemno delovanje ter da so vse dogmatične razlike le drugovrstnega pomena. Četudi 18 dnevni kongres ni ustvaril zaželjene cerkvene zajednice, se je vendar doseglo več, kot so pričakovali veliki optimisti. Celu v dogmatičnih zadevah, kakor so zakramenti in drugo, se je razpravljalo s tolikim mirom, in stvarnostjo, kakor še nikdar v cerkve ni zgodovini.

Posamezni delegati so sicer naglašali, da vse debate ne bodo privedle do uspeha, dokler ne bodo na cerkvenem kongresu tudi zastopniki 300 milijonov rimo-katolikov. Večina pa radi tega ni hotela odložiti razprav, češ, da se mora o idejah razpravljati tudi v slučaju bojkota od katerekoli strani. Obširno snov kongresa so obdelale posebne komisije in se bo o vsem sedaj razpravljalo pri približno 100 konfesijah in cerkvah.

Mož in žena zblaznela od spiritizma

Neka hiša v pariški okolici je bila že dalje časa na glasu kot prebivališče dobrih in zlih duhov. Prebivalci so običajni ljudje: zgoraj postarana zakonca Prevet, spodaj pa stara bogata vdova s kuharico in šoferjem. Strašiti je začelo, ko se je vdova pred dobrim mesecem odpeljala v neko letovišče. Posli so si začeli krajšati čas s spiritističnimi poskusi, katerim sta se z največjo vnemo vdala tudi zakonca Prevet. Sosedje so noč za nočjo slišali čuden hrup in ropot iz hiše. Govorili so, da mize, stoli in posoda kar pleše po zraku. Pogumnejši so ob posebno silnem hrupu vdrli v hišo ter videli, da sta zakonca v prvem nadstropju — zblaznela. Ona je trgala obleko in razbijala, kar ji je prišlo pod roko, on je pa klečal v kotu ter na ves glas klical vse dobre in hude duhove.

Sokolstvo

Sokolsko društvo v Mariboru

vabi vse brate in sestre ter Sokolstvu naklonjeno občinstvo k zabavnemu večeru, ki ga priredi v soboto dne 3. sept. na vrtu Narodnega doma ob 20. uri. — Igra lastna godba. Vstop prost. V slučaju slabega vremena odpade, Zdravo! Odbor. —

Sokolski odsek v Rimskih toplicah

priredi v nedeljo dne 4. septembra popoldne javen nastop. Spored: ob 14. uri sprejem na kolodvoru, potem povorka, ob 16. javni nastop. Pri prireditvi sodeluje popolna železničarska godba iz Zidanega mosta. Udeležnikom prireditve je na prošnjo odseka uprava toplje dovolila znatno znižane cene za kopaljo. Ta nastop je prva prireditve, katero izvede mladi sokolski odsek, ki je bil komaj letos ustanovljen. Odseku želimo: Le krepko naprej po sokolski poti. Zdravo!

Sport

Pričetek pokalnih tekmovanj.

V nedeljo se bo odigralo na igrišču SK Maribora prvo kolo v korist fonda za poškodovane igralce. Da bi se dvignilo zanimanje za prireditve, ki se bodo odigrale po cup sistemu (premaganeec izpade) in katerih namen je human, je podsavez za mesto Maribor razpisal lichen pokal, za katerega se bodo borili samo mariborski klubi. Pokal postane definitivna last kluba, ki si ga pribori trikrat zaporedoma ali pa petkrat v presledkih. V prvem kolu zastopata Svoboda in Merkur, ki sta trenutno popolnoma enakovredna. Po nedeljskem uspehu je celo »Svoboda« prisoditi več izgledov, vendar je malo verjetno, da bo »Merkur« izpadel že v prvem srečanju iz konkurence. Vsekakor bo boj jako oster, kajti obe moštvi bosta z znanjem in požrtvovalnostjo skušali iziti zmagovalni iz boja. Občinstvu priporočamo posej humane prireditve, s katere dohodki se bo omogočilo zdravljenje poškodovanih igralcev.

Maribor mladina: Maribor komb. 10:0.

Včeraj ob 18. je mladina Maribora nastopila proti kombiniranemu moštvu, ki je igralo sicer samo z devetimi igralci in ga v sigurni igri porazila v razmerju 10:0. Njen nasprotnik je bil v resnici slab, vendar priča visok rezultat, da je mladinsko moštvo predvedlo igro, kakršno zmore le dobro vigrano in izurjeno moštvo. Opaziti je bilo sicer dovolj nedostatkov, nespornost mlajših med posamezniki in taktičnih napak, dočim je moštvo tehnično zadovoljivo. Napad je ugajal, čeprav kombinatorno ni predvedel najodličnejšo igro. Posamezniki so se preveč zanašali na svoje znanje. Krilska vrsta je zastajala. Srednji krilec počasen, levi ne drži mesta, desni dober a preveč defenziven. Ožja obramba taktično mnogo greši. Branilca startata istočasno na isto žogo, vratar slab strel. Pripomniti moramo, da je kritika moštva ostra in da zasluži mladina samo pohvalo, vendar je še pred ljubljanskim nastopom toliko časa, da se nedostatki odpravijo. Priporočali bi, da mladina v isti postavi odigra še eno tekmo, s čimer bo dosegla ono skupnost, ki ji doslej še v precejšnji meri manjka.

Z večerajšnjim nastopom je mladina dokazala, da se upravičeno bori za mladinski pokal in ni izključeno, da si ga letos tudi pribori, v nasprotnem slučaju pa postane definitivna last Hirtje, ki si ga je že dvakrat priborila.

ISSK Maribor — hazenska sekcija.

Načelstvo odreja za nedeljo dopoldne trening tekmo med prvo in rezervno družino. Postavi se objavita na društveni deski. — Načelnica.

Plavalne tekme v Bologni.

V Bologni se prično prihodnje dni plavalne tekme za prvenstvo Evrope, katerih se poleg reprezentantov drugih evropskih držav udeležijo tudi reprezentanti naše države. Ako primerjamo rezultate, ki so bili doseženi na prvem tekmovanju za evropsko prvenstvo v Budimpešti in rezultate naših plavačev, ki so jih dosegli minulo nedeljo na Slovanski plavalni olimpijadi v Beogradu, so izgledi naše reprezentance minimalni.

Evropska prvenstva imajo:

100 m prosto: Stefan Barany (Mađarska) 1 minuto 01 sek., Senjanovič (Jugoslavija) 1:09.2.

200 m prsno: Erich Rademacher (Nemčija) 2 minuti 52.6 sek.; Jugoslovan ni dosegel placementa. Najboljši čas olimpijade 3:13.6 Janik (Češkoslov.)

1500 m prosto: Arne Borg (Švedska) 21:29.2, Senjanovič (Jugoslavija) 24:08.5, Arne Borg ima na 1500 m svetovni rekord v času 20:04.8.

Stafeta 4x200: Nemčija 9:57.2, Jugoslavija 11:27.

Včeraj so v Bologni že pričela tekmovanja. V waterpoolu je Jugoslavija podlegla Belgiji v razmerju 6:1 (3:1), Holandska Avstriji 5:3 (3:1), Nemčija Švedski 7:4 (4:1), Anglija Mađarski 7:2 (2:1), Italija Češkoslovaški 3:1 (1:1), Španija Franciji 5:0 (2:0). V izbirnem plavanju na 1500 m Jugoslovani niso startali.

Maksim Gorki:

Staruha Izergil

Zasmejal se je in je šel kamor je hotel. Pristopil je k gručki deklet in se približal najlepši, ki je neprestano gledala nanj. Šel je k nji in jo — objel. Ona pa je bila hčer enega od starejših, ki so ga sodili. Dasiravno je bil lep, ga je odbila od sebe iz strahu pred očetom. Šla je od njega, a on jo je udaril in ko se je zrušila na zemljo, je stopil z nogo na njene grudi tako močno, da je brizgnila kri proti nebu. Zvila se je kot kača in umrla . . .

Vse, ki so to videli, je objela groza, ker prvič se je pred njihovimi očmi tako ubijala ženska. Dolgo so molčali in gledali na njo, ki je ležala pred njimi z odprtimi očmi, s krvavimi usti neslišno prosečimi maščevanja. Gledali so nanj, ki je stal sam proti vsem pokraj nje in bil tako hladen in ponosen in izzivajoč . . .

Zbudili so se iz težkih misli in prišli do sklepa. Zvezali so ga in tako

pustili, da ga bodo pozneje ubili, poniževalno zanj in v svoje zadoščanje.

Noč je napredovala in se napolnila s čudnimi, tihimi zvoki. Dobivala je vedno fantastnejši kolorit. V stepi so žalostno pele kobilice, v listih vinograda je zvenel stekleni strekot čričkov, listi so vzdihali in šepetali; polna luna, preje krvavo rdeča je bledelela, oddaljevala se od zemlje in lila na stepo sivo meglo. Starka je nadaljevala:

»In zbrali so se, da bi določili kazen primerno njegovemu zločinu. Hoteli so ga raztrgati s konji na štiri kose, a to jim je bilo premalo. Hoteli so spustiti v njegovo telo tisoč puščic, eno za drugo, zavrgli so tudi to. Predlagali so, da bi ga sežgali — toda dim ognja bi ne dal, da bi videli njegove muke: predlagali so mnogo stvari — toda ničesar niso našli, kar bi jih zadovoljilo. Njegova mati pa je klečala pred njimi in ni našla solz in besed, da bi jih prosila milosti. Dolgo so se razgovarjali, končno pa je spregovori-

ril modrec po dolgem premišljevanju:

»Vprašajmo ga, zakaj je to storil.« In so ga vprašali. Odgovoril je:

»Razvežite me! Zvezan ne bom govoril z vami!«

Ko so ga razvezali, je vprašal: »Kaj hočete?« Vprašal je tako, kot da bi bili vsi njegovi sužnji.

»Slišal si že . . .« je dejal modrec.

»Zakaj naj vam razlagam svoje dejanje?«

»Da bi nam bilo jasno. Ti ponosni — slušaj! Tebi je vseeno, ti umreš gotovo. Daj, razloži nam to, kar si storil. Mi ostanemo živi in treba nam je vedeti več, kot vemo sedaj.«

»Dobro, povem vam vse, ker hočem biti mož. Mogoče jaz sam ne razumem tega, kar se je dogodilo. Ubil sem jo, zdi se mi, zato, ker me je odbila . . . A meni jo je bilo treba! . . .«

»Toda ona ni bila tvoja!« mu rekli.

»Ali si smete samo vi koristiti s svojim? Jaz sem videl, da ima vsak človek svojo besedo, svoje roke in noge . . . in on vlada nad živalmi, nad

ženskami, nad zemljo in še nad mnogimi stvarmi.«

Dejali so mu, da mora človek za vse, kar vzame in podjarmi, plačati s samim seboj: s svojim umom, z močjo, s svobodo in z življenjem. On pa jim je odgovoril, da se hoče ohraniti celega, nerazdeljenega.

Dolgo so govorili z njim in iz njegovih odgovorov so razvideli, da smatra samega sebe prvim na svetu in da nad seboj ne vidi nikogar. Vsem se je zdelo strašno, na kako samosvojo višino je postavil samega sebe. Zanj ni bilo ne plemena, ne matere, ne imetja, ne živine, ne žensk — on ni hotel ničesar od vsega tega.

— Na bregu morja se je zasmejala dekle zveneče in veselo, nekdo je pel v visokem tenorju. Nekje mu je odgovarjalo par glasov. Skupina glasov je polnila ozračje in hipoma utihnila, kot da jih je nekdo vse naenkrat zgrabil in vdušil. Starka je govorila dalje:

(Dalje prihodnjic.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Meblovana soba

s posebnim vhodom in elektr. razsvetljavo se takoj odda Tattenbachova 27, vrata 7. 940

Pouk posameznikov v strojepisu, stenografiji, trg. računstvu, knjigovodstvu z bilanco, korespondenci. — Začetek dnevno. Traja 3—5 mesecev. Samo praktično, temeljito, lahko umljivo. — M. K o v a č, Maribor, Krekova 6. — 871

Šolske torbice

nahrbtnike, jermene za knjige itd. na debelo in drobno pri IVAN KRAVOS, — Aleksandrova cesta 13. 830.

Pozor!

Čevlji samo ročno delo, moški visoki iz boksa Din 190, moški nizki iz boksa Din 180, damski nizki vsake vrste Din 160, otročji vseh števil Din 60. Naročila po meri, popravila po najnižjih cenah. — Neubauer Franc, čevljarški mojster, Maribor, Gornja Gosposka ulica 33. 932

Dijaka ali dijakinja

sprejme na vso oskrbo, Jarec, Sodna ul. 16. Cena Din 650. 944

Vzamem v najem

hišo s kuhinjo, 3 sobami, srednje delavnico, hlevi in vrtom v bližini Maribora. Ponudbe na upravo lista pod »Primerna cena«. 913

Abonente sprejme

po 12 in 15 Din dnevno Narodni Dom. 936

Stroplepisna soba H. K o v a č.

Maribor, Krekova ul. 6 je zopet otvorena. — 872

Gospodična

išče pri boljši družini v Studencih ali bližini mesta stanovanje s hrano z navedbo cene s 1. septembrom. Studenci poštno ležeče. 893

Učitelj

sprejme 2 dijaka ali dijakinji v celo oskrbo. Koroščeva 2. I. 923

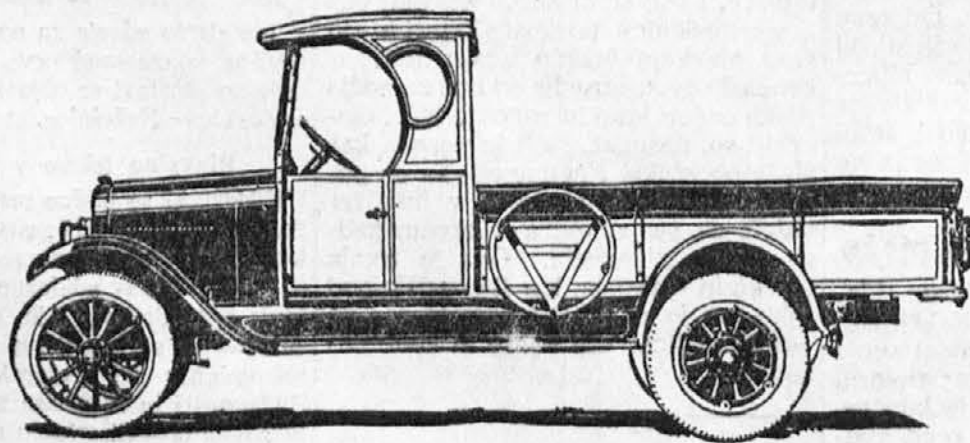
Javna dražba

ca 80 hektolitrov prvovrstnega vina lastnega pridelka letnikov 1925 in 1926 iz konkurzne mase Julija Blas se vrši prihodnjo nedeljo, dne 4. septembra 1927 ob 2. uri popoldne v Brezovcu blizu Sv. Barbare v Haložah.

941

Konkurzni upravitelj.

Chevrolet

Košir & Co., d. z o. z., Maribor
Trg svobode št. 6

Zastopstvo svetovno znane tovarne
General motors „Canada“

Touring 5 sedežni osebni vozovi kompletni . . . Din 56.000.—

1½ tonski tovorni vozovi kompletni . . . . . Din 53.000.—

Vsi rezervni deli vedno na razpolago.

Zahtevajte cenike.

938

Zahtevajte cenike.

Moj cilj je

„Medo“ -kava

Din 199.—

čevlji s spono lakasti in barvani pri

Anici Traun

Grajski trg 1 870

Fotograf!

Prvovrstni retušer za takojšnji vstop se sprejme. 939

Foto Pelikan, Rogaška Slatina

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo, obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 935

Otvoritev delikatesne trgovine

v Miklošičevi ulici 2 (Slomškov trg) se je izvršila v teh dneh, kar cenj. občinstvu naz. 898 nanjava ter se za obisk toplo priporoča

Evgen in Mařenka Prašeli.

PRODAMO
večjo množino
MAKULATURNEGA PAPIRJA
kilogram Din 5.—

Več se izve v upravi Večernika.

U 1